omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Zaaknummer : 00534277
Ons Kenmerk : ODH-2018-00142038
Datum : 29 NOV. 2018

Beschikking
Wet natuurbescherming - Beheer en schadebestrijding

Onderwerp

Het geven van een opdracht ex artikel 3.18, eerste lid, van de Wet natuurbescherming aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland om de omvang van de populatie reeën tot 500 meter van bepaalde baanvakken van nader geduide wegen in de provincie Zuid-Holland te beperken. Ter uitvoering van de opdracht wordt gebruik gemaakt van geweer en hond. Tevens wordt ontheffing verleend voor gebruik van het geweer in de periode een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang.

Besluit

Wij besluiten:

I. een opdracht ex artikel 3.18, eerste lid, van de Wet natuurbescherming te geven aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland om de omvang van de populatie van de ree (*Capreolus capreolus*) in de omgeving van bepaalde wegen in de provincie Zuid-Holland te beperken;

II. dat de opdracht zoals bedoeld onder beslispunt I. geldt voor de volgende wegen (zoals ook weergegeven in bijlage 1 tot en met 4):
   a. Wildbeheereenheid Voorne:
      a. N57 (Dammenweg) van het Brielse Meer tot aan het Haringvliet;
      b. N497 (Provinciale weg) te Hellevoetsluis;
      c. Rondeweiweg te Rockanje;
      d. Vleerdamsedijk te Rockanje;
      e. Middelweg/Berkenrijs te Rockanje;
      f. N496 (Westvoorneweg) te Rockanje, van de kruising met de Valweg/Molendijk tot de kruising met de Rietdijk;
      g. Vogelenzangweg te Rockanje;
   b. Wildbeheereenheid Duin- en Bollenstreek:
      a. N440/N14 (Landscheidingsweg) van de Hubertustunnel tot de kruising met de N44 te Den Haag;
      b. N441 te Wassenaar/Katwijk aan Zee;
      c. Duinweg te Noordwijk van de kruising met de Duindamseweg tot aan de kruising met Het Lappennest;
      d. Randweg te Noordwijk van de kruising met de Duindamseweg tot aan de kruising met de Langevelderweg;
   c. Wildbeheereenheid Hoeksche Waard:
      a. A29 van het Haringvliet tot aan de parkeerplaats Oude Kreek te Klaaswaal;
      b. Lange Eendrachtsweg te Goudswaard;
      c. Hogeweg te Zuid-Beijerland;
   d. Wildbeheereenheid Goeree Overflakkee:
      a. N57 van het begin van de Brouwersdam tot aan hectometerpaaltje 32,6;

III. dat de opdracht zoals bedoeld onder beslispunt I. geldt tot een afstand van maximaal 500 meter aan beide zijden van hiervoor genoemde wegen, tenzij binnen deze afstand tot de weg er sprake is van de aanwezigheid van een obstakel, waarvan het aannemelijk is dat dit een ree de toegang tot de weg belemmert, zoals een hek met een hoogte van minimaal twee meter of aaneengesloten bebouwing;

IV. ter uitvoering van de opdracht als bedoeld onder beslispunt I. ontheffing te verlenen van het verbod zoals bepaald in:
- artikel 3.26, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, in samenhang met artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het verbod een geweer te gebruiken een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang;

V. ter uitvoering van de opdracht als bedoeld onder beslispunt I. de volgende middelen aan te wijzen:
   a. geweren, te gebruiken van een uur voor zonopkomst tot een uur na zonsondergang;
   b. honden, niet zijnde lange honden, ter ondersteuning bij het opsporen van gewonde reeën;

VI. de voorschriften 1 tot en met 6 te verbinden aan deze opdracht;

VII. dat deze opdracht geldig is tot de nieuwe ontheffing voor beheer van reeën verleend is, maar uiterlijk tot 1 december 2019.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlagen
1. Kaart wegen Voorne (ODH-2018-00144967)
2. Kaart wegen Duin- en Bollenstreek (ODH-2018-00144968)
3. Kaart Hoeksche Waard (ODH-2018-00144978)
4. Kaart Goeree Overflakkee (ODH-2018-00144979)

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

1 De Faunabeheereenheid Zuid-Holland verleent toestemming voor uitvoering van deze opdracht schriftelijk of digitaal.

2 Alleen aan de volgende personen is het toegestaan om binnen het werkgebied van de wildbeheereenheid uitvoering te geven aan deze opdracht:
   a. de jachthouder in zijn jachtveld;
   b. personen met schriftelijke toestemming van de jachthouder, mits de jachthouder lid is van de wildbeheereenheid;

3 De uitvoerder van de opdracht dient te voldoen aan de gestelde uitvoeringsregels zoals vermeld op het uitvoeringsformulier van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.

4 Voorafgaand aan de actie dient door de uitvoerder melding te worden gemaakt bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, afdeling Toezicht en handhaving, team Groene Wetten. E-mailadres voor meldingen is meldingWnb@ozhz.nl, telefoonnummer is 078-7708081 (inspreken op antwoordapparaat). Hierbij moet de uitvoeringscode vermeld worden, evenals de locatie en de datum, alsook of de bestrijdingsactie in de ochtend, (na)middag of avond zal plaatsvinden.

5 De uitvoerder van de opdracht dient (een kopie van) de ontheffing en (een kopie van) het uitvoeringsformulier, waarop de door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland toegekende uitvoeringscode is vermeld, te kunnen tonen.

6 De Faunabeheereenheid Zuid-Holland rapporteert uiterlijk 29 februari 2020 over de uitvoering van deze opdracht. Deze rapportage bevat in ieder geval de data, aantallen en de locaties van de gedode reeën. Deze rapportage dient gestuurd te worden aan vergunningen@odh.nl onder vermelding van het zaaknummer en meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van "Rapportage opdracht ree".

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Het geven van een opdracht ex artikel 3.18, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland om de omvang van de populatie reeën tot 500 meter van bepaalde baanvakken van nader geduide wegen in de provincie Zuid-Holland te beperken. Ter uitvoering van de opdracht wordt gebruik gemaakt van geweren en honden. Tevens wordt ontheffing verleend voor gebruik van het geweer in de periode een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De ree is een in het wild levend dier, genoemd in de bijlage, onderdeel A, behorende bij artikel 3.10 van de Wnb. Op grond van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wnb is het verboden de ree opzettelijk te doden.

Op grond van artikel 3.18, eerste lid, van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten aan faunabeheereenheden opdracht geven om de omvang van een populatie reeën te beperken. Deze opdracht kan worden verleend voor de redenen, genoemd in artikel 3.17, eerste lid, van de Wnb. Artikel 3.10, tweede lid, van de Wnb, in samenhang met artikel 3.8 van de Wnb, is van overeenkomstige toepassing op die opdracht. Dit betekent dat de opdracht alleen kan worden gegeven als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de beperking van de populatie nodig is vanwege een in de wet genoemde reden en uitvoering van de opdracht niet leidt tot verslechtering van de gunstige staat van instandhouding.

Op grond van artikel 3.26, tweede lid, van de Wnb kunnen er regels worden gesteld over het (gebruik van het) geweer. In artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming is bepaald dat het geweer niet gebruikt mag worden voor zonsopgang en na zonsondergang. Op grond van artikel 3.26, derde lid, van de Wnb kan ontheffing worden verleend van de regels die krachtens artikel 3.26, tweede lid, van de Wnb zijn gesteld aan het gebruik van het geweer.

Bij het geven van een opdracht, dienen wij op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb middelen aan te wijzen, die voor het doden van de bedoelde dieren mogen worden gebruikt.

Beoordeling

Algemeen

Per 1 oktober 2018 is de geldigheid van de reeënontheffing, gebaseerd op het 'Faunabeheerplan ree 2013-2018' (hierna: faunabeheerplan) verlopen. De geldigheid van het faunabeheerplan is op 31 oktober 2018 verlopen. De Faunabeheereenheid Zuid-Holland (hierna: FBE) bereidt een nieuw faunabeheerplan voor, dat naar verwachting in het voorjaar van 2019 gereed zal zijn. Op basis van het goedgekeurde faunabeheerplan zal de FBE een nieuwe ontheffing voor beheer van reeën aanvragen.
In het kader van de verkeersveiligheid is het van belang dat er in de tussenliggende periode in de nabijheid van bepaalde wegen in Zuid-Holland, waar reeën in het verleden regelmatig aanrijdingen hebben veroorzaakt, ingegrepen kan worden. Hiertoe heeft de FBE ons per brief van 5 november 2018 om een opdracht verzocht.
Deze opdracht wordt uitsluitend ten behoeve van de verkeersveiligheid voor nader geduide wegen verleend en betreft een tijdelijke maatregel van maximaal één jaar, omdat er van wordt uitgegaan dat op basis van het toekomstige faunabeheerplan weer planmatig regulier beheer kan plaats vinden.

Op basis van het aanwijzingsbesluit artikel 67 van de Flora- en faunawet voor damhert en ree van 15 juni 2010 (kenmerk PZH-2010-178900422)[1] is het reeds toegestaan zieke of gewonde reeën uit hun lijden te verlossen.

Belangenonderbouwing
De opdracht wordt verleend 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Gebleken is dat de afgelopen jaren met name in de wildbeheereenheden (hierna: WBE's) Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard, Voorne en Duin- en Bollenstreek meerdere aanrijdingen hebben plaatsgevonden. In tabel 1 staat een overzicht van de aantallen aanrijdingen met reeën van de afgelopen jaren.

Tabel 1. Aanrijdingen ree (FBE, 2018).

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
WBE Duin- en Bollenstreek	40	41	23	17	21	11
WBE Goeree-Overflakkee	30	19	24	33	39	32
WBE Hoeksche Waard	13	14	32	22	16	28
WBE Voorne	30	26	49	37	33	34

Het populatiebeheer heeft in de afgelopen jaren tot een stabiele, maar in meerdere WBE's (licht) stijgende, populatieomvang van reeën geleid, zie tabel 2.

Tabel 2. Voorjaarstelling ree (FBE, 2018).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
WBE Duin- en Bollenstreek	398	259	209	239	330	355
WBE Goeree-Overflakkee	290	174	184	349	382	334
WBE Hoeksche Waard	-*	132	116	173	223	331
WBE Voorne	350	360	400	450	490	520

*In de WBE Hoeksche Waard is er in 2012 niet geteld.

De kans op een incident, waarbij een ree betrokken is, is reëel, nu uit bovenstaande gegevens blijkt dat zich de afgelopen jaren meerdere malen ook daadwerkelijk incidenten hebben voorgedaan. Gelet op de omstandigheid dat de komende periode geen regulier beheer kan plaatsvinden en gezien de huidige populatieomvang, blijft dit risico op aanrijdingen reëel. Bij met name reeën die zich langere tijd nabij een weg ophouden is er sprake van een vergroot risico dat zij deze weg zullen gaan oversteken en zo de verkeersveiligheid in gevaar brengen. Door gericht preventief afschot wordt het risico op een incident verkleind. Bovendien kan daarmee onnodig lijden bij het ree als gevolg van een aanrijding worden voorkomen.

Voor deze opdracht zijn een aantal wegen aangewezen. Dit is gebeurd op basis van de geregistreerde locaties waar aanrijdingen hebben plaatsgevonden of aangereden reeën zijn gevonden, waardoor het aannemelijk is dat op die nabij gelegen wegen het risico op een incident aanwezig is. Bij deze wegen vinden wij de mogelijkheid tot preventief afschot noodzakelijk.
Deze wegen zijn gelegen in de vier wildbeheereenheden waar de meeste aanrijdingen met reeën plaats hebben gevonden, te weten de WBE's Duin- en Bollenstreek, Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard en Voorne. Wij hebben de opdracht beperkt tot wegen met een toegestane maximum snelheid van 60 km/uur of

[1] Aangepast per besluiten van 2 augustus 2011 (kenmerk OZH-2011-299830429) en 23 augustus 2011 (kenmerk PZH-2011-301880843).

meer en waar in de afgelopen jaren regelmatig een aanrijding heeft plaatsgevonden. In bijlage 1 tot en met 4 zijn deze wegen weergegeven. Het betreft:

- Wildbeheereenheid Voorne:
    a. N57 (Dammenweg) van het Brielse Meer tot aan het Haringvliet;
    b. N497 (Provinciale weg) te Hellevoetsluis;
    c. Rondeweiweg te Rockanje;
    d. Vleerdamsedijk te Rockanje;
    e. Middelweg/Berkenrijs te Rockanje;
    f. N496 (Westvoorneweg) te Rockanje, van de kruising met de Valweg/Molendijk tot de kruising met de Rietdijk;
    g. Vogelenzangweg te Rockanje;
- Wildbeheereenheid Duin- en Bollenstreek:
    a. N440/N14 (Landscheidingsweg) van de Hubertustunnel tot de kruising met de N44 te Den Haag;
    b. N441 te Wassenaar/Katwijk aan Zee;
    c. Duinweg te Noordwijk van de kruising met de Duindamseweg tot aan de kruising met Het Lappennest;
    d. Randweg te Noordwijk van de kruising met de Duindamseweg tot aan de kruising met de Langevelderweg;
- Wildbeheereenheid Hoeksche Waard:
    a. A29 van het Haringvliet tot aan de parkeerplaats Oude Kreek te Klaaswaal;
    b. Lange Eendrachtsweg te Goudswaard;
    c. Hogeweg te Zuid-Beijerland;
- Wildbeheereenheid Goeree Overflakkee:
    a. N57 van het begin van de Brouwersdam tot aan hectometerpaaltje 32,6;

Hierbij is zo veel mogelijk gekozen voor in het veld logische grenzen voor de baanvakken (bijvoorbeeld kruisingen en aansluitingen met andere wegen). Deze opdracht geldt tot een afstand van maximaal 500 meter aan beide zijden van de betreffende weg. Deze afstand is nodig ten opzichte van de weg om de veiligheid langs de weg te garanderen bij het lossen van een schot. Op deze wijze kan het risico, dat je een ree die op de weg staat moet afschieten, worden verkleind.
De afstand van 500 meter geldt niet indien binnen deze afstand tot de weg er sprake is van de aanwezigheid van een obstakel waarvan het aannemelijk is dat het een ree de toegang tot de weg belemmert, zoals een hek met hoogte van minimaal twee meter of aaneengesloten bebouwing. Als de ree zich aan de andere zijde van deze barrière bevindt, is de kans dat die ree opeens op de weg belandt immers zeer klein.

Op basis van het vorenstaande menen wij dat op de genoemde wegen het belang van de openbare veiligheid in het geding is.

Middelen
In artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb is bepaald dat bij onder meer het geven van een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, van de Wnb de middelen worden aangewezen die voor het doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt. Voor deze opdracht mag gebruik gemaakt worden van de middelen geweer en hond (niet zijnde een lange hond). Geweren zijn een geschikt middel om reeën te doden. Indien nodig kan de hond ingezet worden bij de nazoek van gewonde reeën.

Tevens verlenen wij ontheffing van het verbod voor het gebruik van het geweer voor zonsopkomst en na zonsondergang. Reeën zijn met name actief in de schemering, waardoor afschot na zonsondergang en voor zonsopgang noodzakelijk is. Weersomstandigheden spelen een grote rol bij de activiteit van reeën. Bij lichte weersomstandigheden of veel omgevingslicht, zullen de reeën 's ochtends eerder actief worden, vanaf een uur voor zonsopgang. Onder deze weersomstandigheden zullen de reeën 's avonds pas later actief worden, dus na zonsondergang. Ook bijvoorbeeld bij warm weer worden de reeën pas na zonsondergang actief. Naast afschot overdag is een uur voor zonsopgang en na zonsondergang dan ook noodzakelijk om

voldoende gelegenheid tot afschot te geven. Indien opgemerkt wordt dat een ree zich herhaaldelijk in de buurt van een weg ophoudt, kan een uitvoerder van deze opdracht op het meest effectieve tijdstip van de dag terugkeren naar de locatie om de ree te doden.
Afhankelijk van de mate van verlichting (door weersomstandigheden of bijvoorbeeld wegverlichting), is het mogelijk om veilig te kunnen schieten in de schemering. De uitvoerder blijft te allen tijde verantwoordelijk voor veilig afschot.

Bij het verlenen van deze opdracht wordt geen ontheffing verleend van het verbod om het geweer te gebruiken binnen de bebouwde kom van de gemeenten (als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wnb) en onmiddellijk aan die kom grenzende terreinen. Dit betekent dus dat reeën die zich binnen de zone van 500 meter vanaf de aangewezen weg, maar binnen of grenzend aan de bebouwde kom bevinden, niet op basis van deze opdracht preventief geschoten mogen worden.

Staat van instandhouding
De afgelopen decennia heeft er in Zuid-Holland populatiebeheer van reeën plaatsgevonden op basis van afschotquota. Telgegevens laten zien dat de populatie reeën in Zuid-Holland stabiel en plaatselijk zelfs stijgend is. Tijdens de periode van deze opdracht vindt alleen afschot plaats in geval van bedreiging van de verkeersveiligheid en slechts in de nabijheid van expliciet geduide wegen, waardoor het afschot (ver) beneden de voorheen gestelde afschotquota zal blijven. De uitvoering van deze opdracht zal daarmee niet leiden tot afbreuk aan het streven de populatie van de ree in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Naar verwachting zal de populatie groeien ten opzichte van de huidige stand.

Geen andere bevredigende oplossing
Ter beperking van aanrijdingen met reeën kunnen maatregelen (anders dan afschot) worden genomen, zoals het plaatsen van rasters, het plaatsen van wildspiegels/reflectoren, het plaatsen van een elektronisch wildsignaleringssysteem, verbreding van de 'open berm', nachtelijke snelheidsbeperkingen, het aanbrengen van een geurgordijn, het aanleggen van voerakkers, et cetera. Van deze maatregelen is alleen het plaatsen van twee meter hoge rasters echt effectief. Dit effect is echter alleen plaatselijk. Reeën kunnen, tenzij een gebied volledig wordt afgesloten, altijd om het raster heenlopen. Bij andere maatregelen treedt gewenning op. Het is een onmogelijke opgave om voor alle betrokken wegen voor de periode van deze opdracht dergelijke maatregelen te treffen, waarvan de effectiviteit twijfelachtig is.

Gelet op het feit dat er op dit moment geen geldig faunabeheerplan of geldige ontheffing is, is het nu niet mogelijk om (preventief) in te grijpen op het moment dat een ree een gevaar voor het verkeer vormt. Gezien het plaatselijk grote aantal reeën in Zuid-Holland, een hoge dichtheid aan wegen en een reële kans op een aanrijding met lichamelijk letsel, achten wij dit een onwenselijke situatie. Wij verlenen deze opdracht om op de wegen waar het risico op een aanrijding het grootst is reeën preventief te kunnen doden, voor een de periode totdat een nieuwe ontheffing voor reeënafschot door ons wordt verleend, doch voor maximaal een jaar.

Gelet op het vorenstaande zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is dan het verlenen van deze opdracht.

Samenhangende besluiten
Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie
Op grond van het vorenstaande concluderen dat een opdracht ex artikel 3.18 van de Wnb kan worden gegeven voor het doden van reeën tot een afstand van maximaal 500 meter van bepaalde wegen. Voor het doden van reeën mag gebruik gemaakt worden van geweer en hond. Bij de uitvoering van deze opdracht mag het geweer ook gebruikt worden in het uur voor zonsopkomst en het uur na zonsondergang.

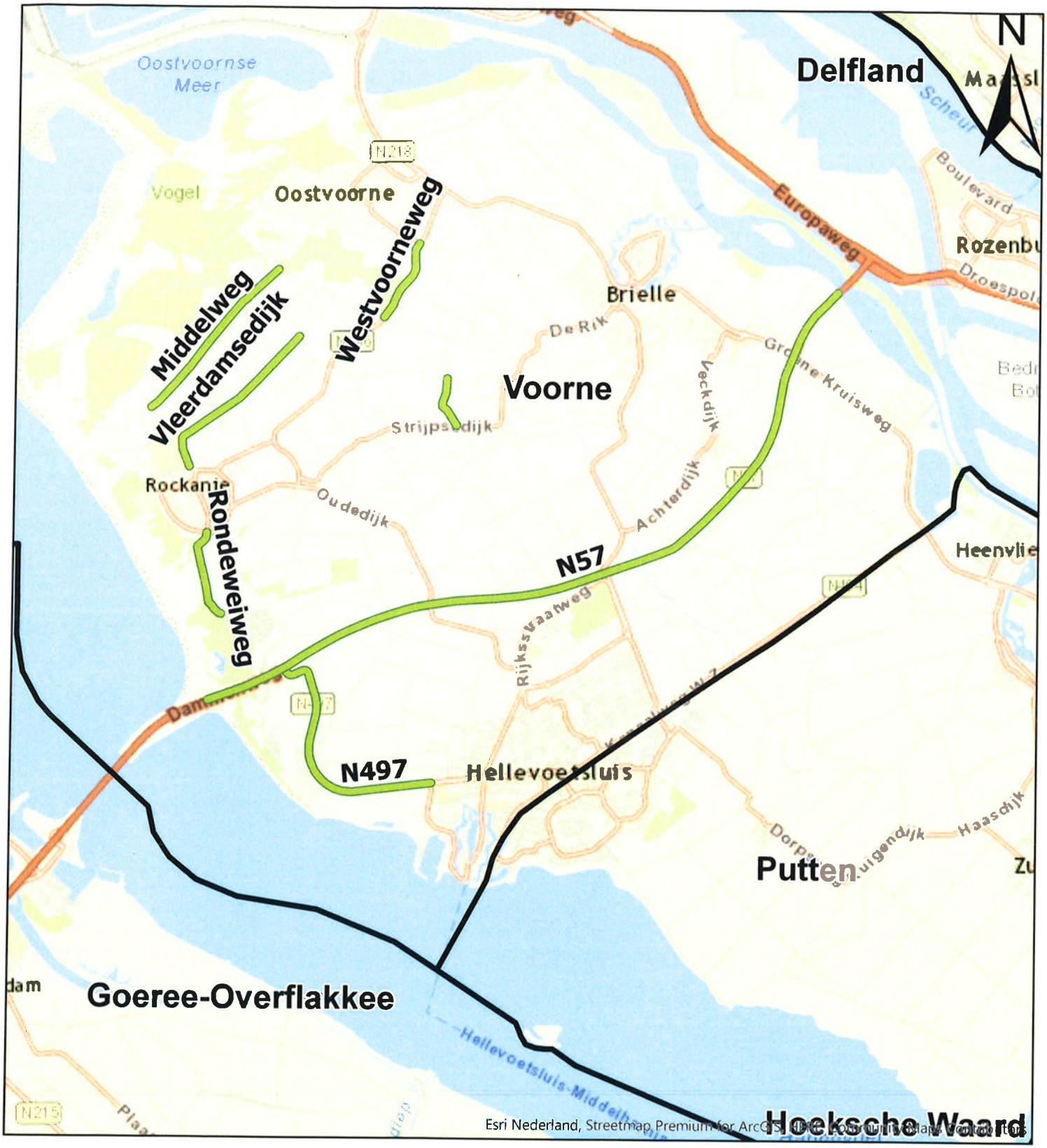

WBE's

Wegen Voorne

0 1,5 3 6 Kilometers

Faunabeheereenheid Zuid-Holland

WBE's

Wegen Duin- en Bollenstreek

0 2 4 8 Kilometers

Faunabeheereenheid Zuid-Holland

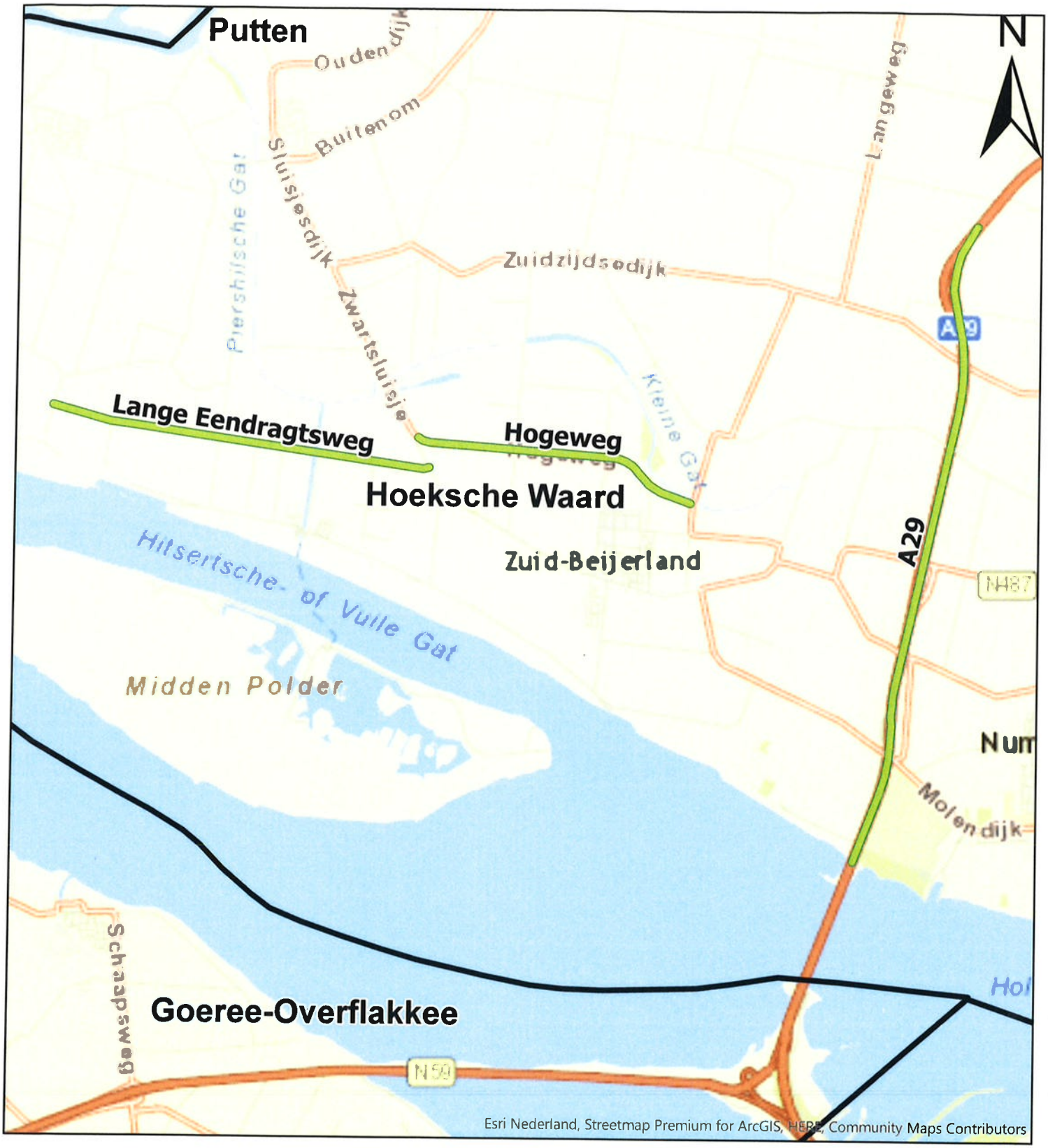

WBE's

Wegen Hoeksche Waard

0 1 2 4 Kilometers

Faunabeheereenheid Zuid-Holland

WBE's

Wegen Goeree-Overflakkee

0 1 2 4 Kilometers

Faunabeheereenheid Zuid-Holland